

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

IX. S. Francisca Romana. Omne, quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore sustine, & in humilitate tuâ patientiam habe. Quoniam in igne probatur aurum, & argentum, homines verò receptibiles in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

penitentiam invitat, sed quantum in se est, etiam adducit, vel ut alii legunt, *impellit*: urget, stimulat, cogit. Quam enim ratione repugnare potes, dum consideras Dominum tantæ Majestatis tantum ferre contemptum, quo illum despicias, solum ne tu percas vilitate terre vermiculus? An non sufficiat tam admiranda benignitas ad commovendum cor lapideum? & sic tamen est: *Propterea expectat Dominus, ut misereatur nostri.* Il. 30. 18.

3. Considera, quam horrendum sit malum, quod committis, si hoc ipso majores sumis animos peccandi, quia Deus tam benignum se ostendit in tolerando. An non istud est, ideo velle esse malum, quia DEUS est bonus? Si tu DEUM vis offendere, quia beneficus est, necesse est, ut etiam velis illum offendere, quia beneficus fuit, quia pro te carnem sumpsit humanam, quia tantum sudoris & sanguinis pro te fudit, quia denique mortem Crucis pro te sustinuit. Perpende paulum tam barbaras sequelas. Et tamen tales sunt tuæ, si attentè consideres, dum Bonitas

Domini non solum ad penitentiam adducit, sed potius ad impietatem.

4. Considera hanc Domini bonitatem in proposito nostro benignitatem dici: *Benignitas DEI*, hoc est, bonitatem omnino gratiosam, omnino gratuitam, quæ proinde te destituere potest, cum placet, & te tradere manus justitiæ. Quomodo ergo sperari potest, ut non contemnas, dum cogitas, quid te fieret, si illa destitueret. Fortè nullis illa limitibus continetur? Potentia Divina est infinita, et tamen non nisi finita producit. Providentia est infinita, sed rebus tantum providet finitis. Ita quantumvis Bonitas Divina sit pariter infinita, non ideo te infinites supportabit. Numerum habet lege non investigabili præscriptum. Et quis scit, an non illa jam sit impletus? Aliud est Misericordia in perfectione Divinâ, & aliud in actibus suis. Isti finiuntur. *Multa sunt miserationes ejus, dicitur 1. Paralip. 21. 13.* Sed nusquam dicitur: *Infinite sunt.*

I X.

S. Francisca Romana

Omne, quod tibi applicatum fuerit, accipe, & in dolore sustine, & in humilitate tuâ patientiam habe. Quoniam in igno probatur aurum, & argentum, homines verò receptibiles in camino humiliatiōnis. Eccl. 2. 4.

Considera tria inveniri genera infirmorum. Quidam desiderant convalescere, sed non ideo ullum admittunt medicinæ genus. Hæc po-
tio

tiō ipsi nimis est amara, ignis urens, crudele ferrum, & sic cuiuslibet habent quod opponant. Alij medicamina admittunt, sed illa tantum, quæ illorum apta sint genio. Sicut Naman Lepre suæ medelam quærebat à Prophetâ, sed proprio defectu. Volebat imponi sibi manus à Prophetâ, sed non volebat lavari in flumine tam ignobili & infelici, qualis illi Jordanis videbatur. Alij denique se promptos offerunt ad quodcunque curationis genus, & dicunt Domino: Ure, seca, atque dispone de me, ut lubet, sum in manu tuâ. Hic verò solus est verus modus recuperandi sanitatem. Infirmitas es, & infirmitate quidem lethali. An recipere cupis sanitatem?

Omne, quod tibi applicitum fuerit, accipe. Sine Dominum applicare remedium, quod ipsi placet. Solus enim novit, quodnam ex omnibus magis profuturum sit.

2. Considera medicum non semper manu propriâ infirmo applicare remedium. Imò rarò hoc facit. Sed plerumque utitur viliori alicujus chirurgi, pharmacopœi, aut famuli manu. Sic Deus facit; permittit, ut adversitas illa, quæ tibi debet esse remedium, non à se proximè sed ab homine accidat conditionis vilissimæ, à cive, à rustico, ab alio, qui sit longè inferior te. Igitur *quod applicitum fuerit, accipe.* Non memoratur, à quo sit applicitum: quia nihil omnino refert. Non est spectandum, quis applicet medicamentum, sed quis ordinet, qui est solus DEUS, tantò magis, quòd ipse

regat manum applicantis, ne usquam à debito deflectat. Quod non facit Medicus humanus.

3. Considera, quòd dolorifera est medicina, non requiri, ut non sentias, sed ut sustineas. *In dolore sustine.* Si natura ex parte suâ commovetur, factis est, illam eo cœteri, ne liberè de medico queratur, ne in iras prorumpat, more phrenetici, cum illi in tempore medicamentum applicatur. Nonne sentis adhuc in tuo corpore doloris ignis adeo urentis, ejus ferri adeo crudelis? & tamen toleras, imò pretio remuneraris manum chirurgi, qui illa adhibet etsi non adhibeat amore salutis tuæ, sed lucri sui. Haud aliter in casu nostro agendum tibi est: *in dolore sustine.* Si non vis præstare majus, hoc est, remunerari eum, qui te affligit, reddendo bonum pro malo, saltem fortiter dura.

4. Considera, in humanis tribulationibus, id, quod plerumque plus affert molestiæ, non tam esse dolorem, quàm ignominiam, non tam damnum quàm injuriam. Si infortunium illud citra medium à DEO proveniret, certè te disponeres ad illud æquiore animo ferendum; sed quia aliâ interveniente causâ tibi accidit, DEI omnino oblitus unice intentus es illi considerando, qui te in terrâ infestat. Et hoc ipsum est, quod te urit, quod exagitat, & nonnunquam ferè ad insaniam exercet. Itaque *in humilitate tuâ patientiam habe.* Ita DEUS te humiliat castigando sed alienâ manu. Tu verò quid agas? humiliatiōnem

nem tolera patienter. De dolore dicitur; *sustine*. De humiliatione: *patientiam habe*. Omnis patientia tolerantia est, sed non omnis tolerantia est patientia, quia patientia proprie dicitur Tolerantia continuata. Et hæc est, quæ hoc loco à te petitur. Unde verba ista *Patientiam habe* vertit Syriacus interpres: *Longanimis esto*. Tantòque magis, quòd ingens dolor non solet esse diuturnus, & ideo tolerantia sufficiat per modum actûs: Humiliatio possit esse magna simul & diuturna, idcirco opus sit tolerantia per modum habitûs. *In dolore sustine, in humilitate patientiam habe*.

5. Considera, quis sit finis DEO propositus, cum hoc modo te affligit, nempe ut te probet. Princeps, ut statuatur, an aliqua moneta in ditione suâ admittatur ut proba, quid agit? an solâ specie contentus est? nequaquam, sed immittit igit, ubi illico apparet, an soliditas formæ respondeat. Sic DEUS facit, non est solâ specie contentus, ideo illâ aduersitate te probat, quam immittit. *Quoniam in igne probatur aurum & argentum. Homines vera receptibiles in camino humilitationis*. Qui externâ facie te considerat, qui loquentem audit, actionibus attendit, habebit te pro solido metallo. Credere Christianum esse fidelem DEO, humilem, obediens, devotum. Sed vehementer fallitur. Non es talis, sed videris esse, quia nondum immisus es fornaci. Veniat ad probationem, & patebit frivolum esse virtutem tuam, quia mox lamenta prodis,

turbaris, contumax, & subiecti impatiens voluntati Divinæ, in quâ tantæ subiectione vera soliditas consistit verbo, prævaricaris, quasi perire erupturus ex igne. Nemine te affligente, si Dominus tribulatione te affligit, quia sicut Princeps monetam probat, ut intelligat, an sit *Receptibilis* in ditione suâ, ita etiam DEUS te probat, ut cognoscat, an sis *Receptibilis* in regno suo. Tunc velis monetam adulteram in celo recipi? non habere ibi cum, ut in terrâ, virtus appareat, sed vera duntaxat.

6. Considera ob quam aliam causam Adversitas vocetur *Camino humilitationis*: quia nihil est, quod ita superbiam frangat. Donec DEUS te probet eo modo, quo diximus, quæ tibi vanè complacere? Confidit illis desiderijs, quæ in oratione percipi illis protastationibus, propositis, affectibus tam pijs, ac cum postea experimentum sumitur, quantum vel imple adverte justis ponderis deesse, & hinc sumes occasionem ruboris. Gratias igitur DEO redde, si sapius in eo statu te collocat: hæc est enim tutior ad cælum via, via humilitationis. Solim precare DEUM, ut vires tribuat ad resistendum, & ut tecum sit *in Camino humilitationis*, prout erat quondam cum tribus illis pueris Babiloniæ *in camino ignis ardentis*. Non ut ardorem ignis non sentias, quemadmodum illis accidit, sed ne illum laudare delectas in medio ignis, etiam cum ejus ardore cruciaris. Ita fecit Magna illa Sancta hodiernæ lucis, quæ merito dici possit

possit Mulier fortis ob soliditatem, nibus, quas de illa DEUS sumpsit, doloris pariter & humiliationis.

X.

Quadragesima Martyres.

Ecce venio cito, tene, quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.

Apoc. 3. 11.

1. Considera id, quod multos ab-
 Cterret, ne perseverent in bene-
 ceptis, esse, quod sibi fingant longio-
 ra spatia vite. Quid igitur facere o-
 portet, ut animas te ipsum? prorsus
 contrarium. *Omnem crede diem tibi*
diluxisse supremum. Et forte fieri ne-
 quit, ut omnis sit ultimus? audi, quid
 dicat Dominus: *Ecce venio cito, non*
ait: Veniam cito, sed Venio. Quia jam
 iam venit, & quidem properante gres-
 su *Cito.* Quam facile est, ut toras
 pulset, dicatque tibi: *Eamus. Propè*
est in januis. Mat. 24. 23.

2. Considera, hanc ipsam admoni-
 tionem, quam isthic insinuat, esse
 quoddam pulsationis genus fortissi-
 mum. Poterat Dominus venire in-
 star furis, permittendo, ut viveres,
 more tot aliorum, inmemor DEI.
 Sed non facit. Denunciat tibi: *Ecce*
venio cito. Imò præter istum, quot
 alios tibi monitores immittit? Talem
 esse certò tibi persuade illam stabilem
 inirmitatem, cui jam incipis esse ob-
 noxius, illam visus & auditus immi-
 nationem, illam canitiam, quæ jam
 crines tuos aspergit. Apostolus no-
 minaturus famosam illam Tubam,
R. P. Pauli Segneri Manna Anima.

quæ clangore suo te vocabit ad Tribu-
 nal DEI, novissimam vocavit: *In no-*
vissimâ tubâ. Necessè igitur est jam
 multas alias præcessisse. Quis dubi-
 ter? cum audis hunc è scalâ præcipi-
 tatum, Tuba est. Istum ferro, illum
 igne extinctum esse, Tuba est. Alium,
 cum valens cubitum concederet ve-
 speris, catarrho suffocatum interiisse,
 Tuba est. An ignoras, quot ejus-
 modi tubas jam audiveris? sed non
 credis illas tibi sonare. Unde si con-
 tingat Dominum adventare inexpect-
 atum, tua hæc culpa est. Ille jam
 nuntios præmisit: *Ecce venio cito.*

3. Considera, cum Dominus jam in
 procinctu stet, ut veniat, ad perseve-
 randum viriles animos capessendos
 esse: *Tene, quod habes,* quia de re a-
 gitur maximi momenti. Quid esset,
 si per meram aliquot dierum impa-
 tientiam jacturâ faceres ejus pulcher-
 rimæ coronæ, quæ tibi parata est, si
 perseveres? O quis tuus esset dolor,
 imò furor, & vilerum laniena? *Tene*
igitur, tene, quod habes. Quid au-
 tem illud est, quod juberis tenere? an
 hæc ipsa corona? haud sanè; quia
 illam nondum habes: sed accipies in
 hęc

O

hęc